

Från läsekretsen

Ett inlägg beträffande prövningsnämndernas prövningsrätt

I en artikel i denna tidskrift (nr 5—6, 1952) har redaktör Al Vanner framlagt en del synpunkter på prövningsnämndens prövningsrätt samt i anledning av ett av Stockholms stads prövningsnämnd handlagt besvär-ärende, framställt ett par frågor, vilka av flera skäl icke synas böra stå obesvarade.

Utgångspunkten för Vanners resonemang är att prövningsnämnden enligt T. F. § 95 skall besluta över anförda besvär och gjorda framställningar samt granska och pröva årets taxeringar i övrigt, ävensom att medlem av prövningsnämnd enligt T. F. § 97 a ej må efter taxeringsårets utgång hos nämnden framställa yrkanden, som avser samma års taxeringar, där ej fall föreligger som avses i bl. a. § 123.

I enlighet med nämnda § 97 a kan alltså såsom Vanner framhåller ledamot av prövningsnämnden uppenbarligen ställa yrkanden beträffande extra ordinära besvär (§ 123).

Beträffande ordinära besvär däremot är enligt Vanner läget det, att ledamotens yrkanderätt beror på när vederbörande taxeringsavdelning hin-

ner bli färdig med utredningen av visst ärende. Sker detta i så god tid, att ärendet kan föredragas i nämnden före årsskiftet, kan ledamot ställa vilket yrkande som helst, som han anser befogat, antingen det avser höjning eller sänkning av taxeringen. Kommer ärendet däremot inför nämnden först efter årsskiftet, kan enligt Vanner något yrkande ej ställas utan nämnden har endast att bifalla eller avslå taxeringsintendents förslag. Detta förefaller Vanner tämligen orimligt. Ty då nämnden äger pröva besvär fram till den 30 juni året näst efter taxeringsåret, bör det också enligt Vanners mening vara den obetaget att verkställa de ändringar i taxeringen, som den anser befogade.

Bestämmelsen om prövningsnämndens prövningsrätt skulle enligt Vanner ha aktualiserats genom ett av Stockholms stads prövningsnämnd nyligen handlagt besvär-ärende.

I korthet gällde målet enligt Vanner en skattskyldig, som på grund av sjukdom underlåtit att deklarera och som tariff-taxerats för en inkomst ungefär dubbelt så stor som den han

honom anställd arbetskraft. Vid varje avlöningstillfälle förskotterar byggherren på grund av uppgift från entreprenören arbetarnas då till betalning förfallna nettolöner, d. v. s. hela lönen minskad med därpå belöpande skatt. Då entreprenören saknar likvida medel, blir i allmänhet ingen skatt redovisad. I åtminstone ett av de senare fallen låter byggherren för att säkerställa förmånsrätt för sin fordran på grund av förskotterad lön, därest entreprenören skulle försättas i konkurs, arbetarna å avlöningslistorna teckna överlåtel-

se på byggherren av arbetarnas lönefordringar.

Kan, då byggnadsarbetena fortsätts i entreprenörens regi och byggherren förskotterar arbetslön, byggherren anses som arbetsgivare i uppbördsförordningens mening?

Nämnden:

*I de fall, då byggnadsarbetena drivas i entreprenörens regi och byggherren förskotterar arbetslöner, kan byggherren icke anses som arbetsgivare i uppbördsförordningens mening i förhållande till arbetstagar-
na, som anställda av entreprenören.*

verkligt haft. Över taxeringen anförde den skattskyldige besvär, som dock icke inkom till prövningsnämnden förrän efter taxeringsårets utgång. Prövningsnämnden upptog emellertid besvären till prövning jämlikt § 123 mom. 3 och nedsatte taxeringen. Ett av ledamoten Vanner framställt yrkande, däri han ifrågasatte om icke jämväl extra avdrag för nedsatt skatteförmåga borde medgivas, blev icke upptaget till prövning, enär taxeringsintendenten enligt Vanner hävdade att ledamot av nämnden icke hade rätt att ställa något yrkande, eftersom det ju icke skedde under taxeringsåret.

Är nu detta för det första verkligt riktigt och skall för det andra ett sådant ärende tagas upp till prövning jämlikt § 123 mom. 3 frågar Vanner.

På den första frågan synes man tveklöst kunna svara nej. Eftersom prövningsnämnden tog upp ärendet till prövning trots att det inkommit efter taxeringsårets utgång har det uppenbarligen betraktats som ett extra ordinärt besvär och då har ju ledamot i enlighet med § 97 a såsom Vanner själv framhållit rätt att ställa yrkande.

Men denna rätt hade förefunnits även om det varit fråga om ett ordinärt besvär, som kommit inför nämnden först efter taxeringsårets utgång. Ty rätten att få sin sak prövad kan ju aldrig gå förlorad för ett i rätt tid anført besvär. Och besvär

skall ju prövas av prövningsnämnden och ej av taxeringsintendenten, som endast har att verkställa vederbörlig utredning. Den i § 97 a till tiden för taxeringsårets utgång begränsade yrkanderätten för medlem av prövningsnämnden kan icke gälla sådana besvär, framställningar och yrkanden, som prövningsnämnden författningenligt har skyldighet att pröva, utan taxeringarna i övrigt.

På den andra frågan synes man lika tveklöst kunna svara ja. Då den skattskyldige icke synes ha fullgjort sin deklarationsskyldighet förrän i samband med besvärens ingivande, trots att han ej varit sjuk under hela den mellanliggande tiden från deklARATIONstillfället till dess att debetsedeln ankom, saknas förutsättning för tillämpning av mom. 2. Moment 3 däremot tillkom ju på sin tid för att täcka sådana fall, där det med hänsyn till omständigheterna måste anses obilligt om de icke prövades. Det föreliggande fallet torde väl i särskilt hög grad få anses tillhöra denna kategori, för vilken mom. 3 är tillämplig.

Vanners till synes obefogat avslagna yrkande tycks ha fört honom till spekulationer över eljest tämligen enkla bestämmelser, som vid en riktig tolkning icke kan vara i behov av någon av Vanner påyrkad lagändring.

"Skattebetalare".